VAREDEKLARATION

Danskerne: Partierne skal oplyse om store sponsorer

Af Iver Houmark Andersen | @IHoumark

Tirsdag den 13. januar 2015, 05:00

Del:

To ud af tre danskere vil vide, hvem der poster millioner af kroner i partiernes kasser, viser ny måling. Vi skal have gjort op med lukkethed om partistøtte, mener Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti og Enhedslisten. Venstre derimod afviser større åbenhed.

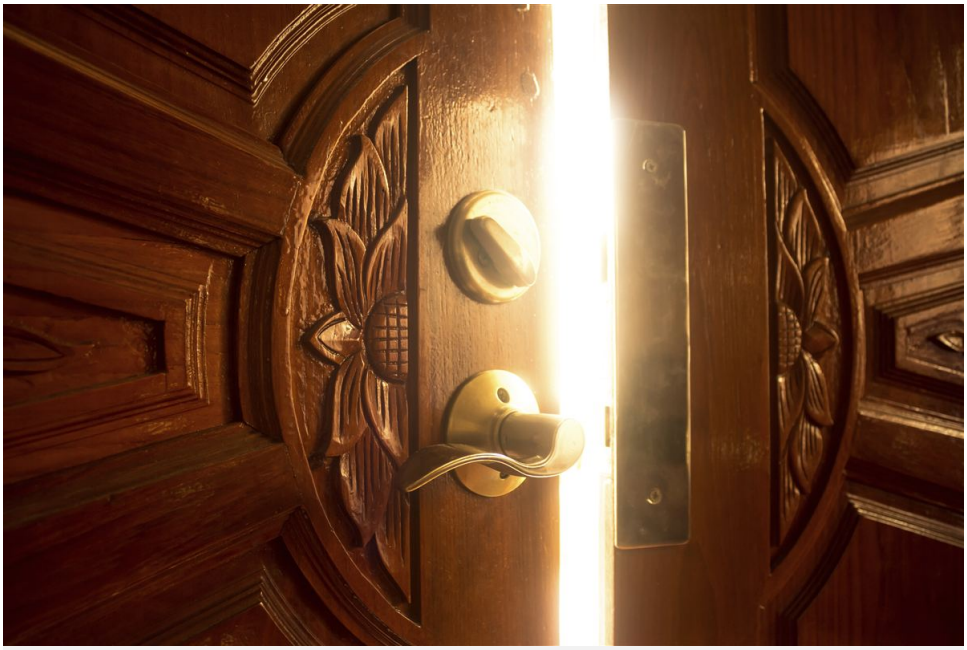

Slå dørene op, og lad os vide, hvor mange penge private donorer spytter i partiernes pengekasser, lyder det fra to ud af tre danskere i en ny måling.

Foto: Thinkstock

Hvor mange penge pumper Saxo Bank egentlig ind i Liberal Alliance? I hvor høj grad forgylder fagbevægelsen Socialdemokraterne? Hvem giver Venstre millioner af kroner til at føre valgkamp for?

De spørgsmål vil danskerne gerne have svar på. Det fremgår af en ny måling, som Analyse Danmark har gennemført for Ugebrevet A4. Bidragene til partierne er vigtige især i et år som dette, hvor partierne skal ud i valgkamp.

I målingen efterlyser danskerne større åbenhed om de millioner af kroner, som partierne får fra virksomheder og interesseorganisationer. Ønsket kommer, før regeringen ventes at spille ud med forslag til nye regler for partistøtte.

Danskerne vil vide, hvem der giver mest til partier

Spørgsmål: Hvor enig eller uenig er du i følgende udsagn: 'Loven om partistøtte bør ændres, så partier fremover skal oplyse både giverens navn og beløbets størrelse for alle, der giver partiet støtte på over 20.000 kroner'?

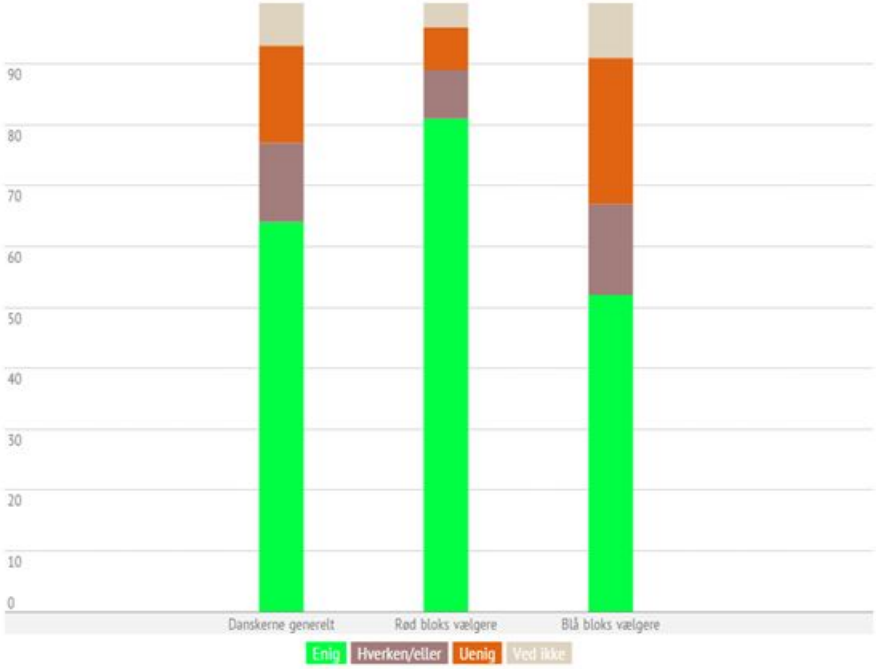

To ud af tre danskere vil ifølge målingen gerne vide, præcis hvor mange penge større donorer putter ned i partikasserne. Giver for eksempel Saxo Bank 20.000 kroner eller 10 millioner kroner til Liberal Alliance? Som det er nu, har partierne ingen pligt til at sætte beløb på større pengegaver – kun oplyse om giveren.

> Det burde være en banalitet i et moderne demokratisk samfund, at der er fuld åbenhed om penge til partierne.
>
> *Johanne Schmidt-Nielsen (EL), politisk ordfører*

Det er fuldt forståeligt, at to ud af tre danskere vil kunne kigge partierne mere i regnskaberne. Det mener politisk ordfører for Enhedslisten, Johanne Schmidt-Nielsen.

»Det burde være en banalitet i et moderne demokratisk samfund, at der er fuld åbenhed om penge til partierne. Man kan sammenligne det med, at hvis jeg læser om en ny form for medicin, vil jeg gerne vide, om artiklen er skrevet af en uafhængig journalist, eller om artiklen er skrevet af firmaet bag præparatet,« siger Johanne Schmidt-Nielsen.

Hun kommer med et eksempel:

»Da Lars Løkke Rasmussen i sin tid som statsminister iværksatte bankpakker til milliarder af kroner, ville det have været godt at vide, hvor mange penge Danske Bank og andre banker satte ind på Venstres valgkonto.«

DF: Danmark halter bagud

I den anden ende af den politiske skala efterlyser Dansk Folkeparti også større åbenhed om partistøtten. Det fortæller Søren Espersen, som er politisk næstformand for partiet.

»Vi synes, at Danmark halter bagefter en række lande, når det gælder åbenhed om pengestrømme. Blandt andre USA og Storbritannien er langt længere fremme på det område, end vi er,« siger Søren Espersen.

> Der er ikke brug for firkantede regler, som sikkert vil kunne omgås alligevel, hvis nogle ønsker at skjule deres støtte.

Kristian Jensen (V), næstformand

“

Regeringen har i sit grundlag pålagt sig selv at arbejde for større åbenhed om pengestrømmene til partierne. Men mere end tre år henne i perioden er der ikke sket noget, og en rapport fra et såkaldt hurtigtarbejdende udvalg af eksperter har nu været trekvart år undervejs.

»Det er ikke os, der skal overbevises om større åbenhed på det her område. Socialdemokraterne og Venstre derimod slæber på fødderne,« siger Søren Espersen.

Venstre afviser ændringer

I Venstre bekræfter næstformand Kristian Jensen, at Folketingets største parti ikke har travlt med at ændre reglerne for partistøtte.

»Vi ser ikke noget behov for at ændre de danske regler for partistøtte. Der er ikke brug for firkantede regler, som sikkert vil kunne omgås alligevel, hvis nogle ønsker at skjule deres støtte. Det er der eksempler på i USA,« siger Kristian Jensen.

Ifølge målingen udført for A4 ønsker 44 procent af Venstres vælgere, at der bliver sat kroner og øre på alle donationer over 20.000 kroner. Mens 30 procent af partiets vælgere er imod.

Lykketoft: Det må gerne gå hurtigere

Hos Socialdemokraterne har Folketingets formand, Mogens Lykketoft, engageret sig i debatten om partistøtte. Han erklærer sig enig med det flertal af danskere, som ønsker øget åbenhed.

»Jeg kan ikke svare præcis på, hvor langt Socialdemokraterne vil være med. Men står det til mig, skal vi gå så langt som overhovedet muligt med partiernes gennemskuelighed. Og det er jo tydeligvis også det, vælgerne ønsker,« siger Mogens Lykketoft.

“ Personligt havde jeg gerne set, at der allerede nu under denne regering var lavet regler om større åbenhed.

Mogens Lykketoft (S), formand for Folketinget

Forelagt Søren Espersens beskyldning om, at Socialdemokraterne slæber på fødderne i forhold til partistøtten, siger Mogens Lykketoft:

»Jeg har ingen kommentar til kritikken ud over, at jeg personligt gerne havde set, at der allerede nu under denne regering var lavet regler om større åbenhed. Jeg har dog ikke mødt den store iver hos Dansk Folkeparti for at gøre noget.«

Blandt de socialdemokratiske vælgere ønsker ikke færre end 79 procent, at der bliver sat præcise beløb på alle større donationer. Det viser målingen foretaget for A4.

V frygter færre bidrag

Rød bloks vælgere er mest optaget af at få større åbenhed om partistøtten, viser målingen for A4. 81 procent af rød bloks vælgere vil have tal på store donationer. Blandt blå bloks vælgere er andelen 52 procent.

De store vindere ved større åbenhed om partistøtten, bliver partierne i rød blok – altså Socialdemokraterne, Radikale, SF og Enhedslisten. Det mener Kristian Jensen (V).

»Yderligere åbenhed om pengebeløb vil entydigt ramme de borgerlige partier og den borgerlige sides måde at finansiere valgkamp. Det vil være demokratisk skævt,« siger Kristian Jensen.

Han forklarer, at virksomheder sjældent ønsker deres navn sat i forbindelse med et bestemt

parti.

»Der er en kultur i erhvervslivet, hvor mange ikke ønsker at stå frem som bidragsyder. Hvis den lokale bager støtter et parti eller en konservativ kandidat, ønsker han ikke at stå og diskutere med kunderne om morgenen, om overskuddet fra salget af rundstykkerne nu går til Konservative,« siger Kristian Jensen.

Åbenhed kan bremse pengestrøm

Når det gælder private bidrag, har blå blok mest at miste. I valgåret 2011 fik blå blok 61 millioner kroner i støtte fra private bidrageydere som organisationer, virksomheder, fonde og enkeltpersoner. Til rød bloks partier kom der i 2011 21 millioner kroner i private bidrag, viser en opgørelse foretaget af Ugebrevet A4.

Det kan godt tænkes, at de borgerlige partier må vinke farvel til nogle bidrag, hvis størrelsen af store donationer skal offentliggøres. Det vurderer Karina Kosiara-Pedersen, som er lektor i statskundskab og leder af Center for Valg og Partier på Københavns Universitet.

»For nogle bidragydere vil det ikke gøre en forskel, for de har meldt ud, at de gerne står ved deres bidrag,« siger Karina Kosiara-Pedersen, og fortsætter:

»For andre bidragydere vil det nok betyde, at de giver mindre eller slet ingenting. Når der er lavet de her erhvervsklubber og sammenslutninger, som støtter partierne, er det jo fordi, der er nogle bidragydere, som ikke ønsker at stå frem.«

Som det er nu, kanaliserer virksomheder anonymt penge ind i Venstre via Den Liberale Erhvervsklub. Det samme gør firmaer i det nyoprettede Erhvervsforum Vækst DK, der støtter Socialdemokraterne.

Danskerne: Penge påvirker politikerne

Når man spørger danskerne, om penge har magt i dansk politik, så er svaret 'ja' fra flertallet. I A4's måling siger 57 procent af danskerne, at politikerne i deres udmeldinger tager hensyn til, hvem der støtter partiet. Kun 9 procent mener, at politikerne agerer uafhængigt af donorerne.

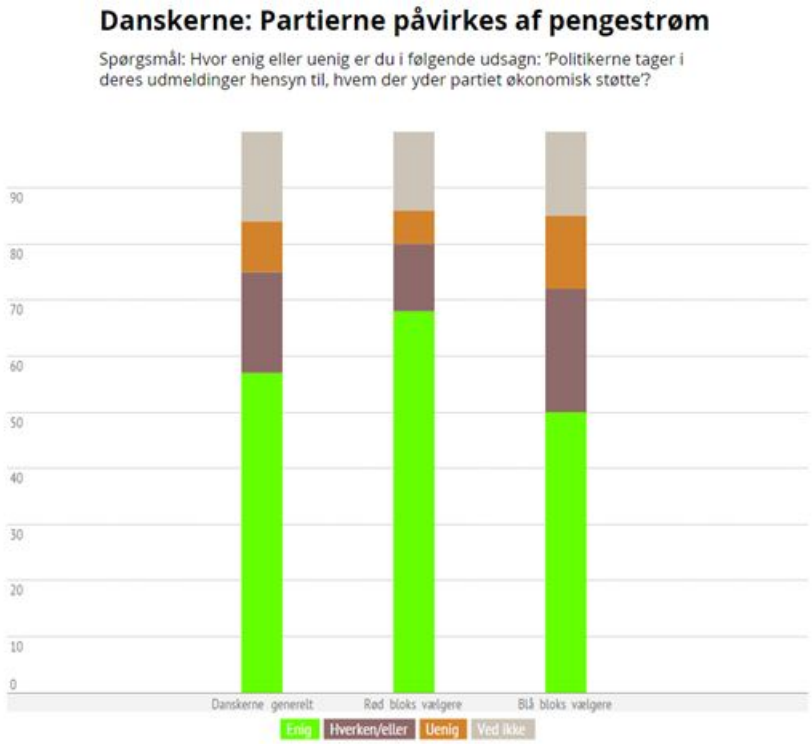

Kristian Jensen fra Venstre afviser, at penge påvirker partiets politik.

»Jeg tror ikke, folketingspolitikerne lader sig påvirke af, hvad der gives af støtte til partiet. De fleste politikere ved ikke andet om støtten, end hvad der står i partiernes regnskaber,« siger

Kristian Jensen og fortsætter:

»Hvis man som vælger mener, at en politiker lader sig påvirke af penge, skal man finde en anden politiker at stemme på. Og det skulle være mærkeligt, om man på stemmesedlen ikke kan finde bare én politiker, som man har tillid til.«

I den nye måling giver 50 procent af vælgerne i blå blok udtryk for, at politikerne lader sig påvirke af pengeindsprøjtninger. I rød blok er andelen helt op på 68 procent. De røde vælgeres skepsis kan være velbegrundet, mener Johanne Schmidt-Nielsen.

»Jeg tvivler på, at Saxo Bank giver mange penge til Liberal Alliance for Anders Samuelsens lyse, blå øjnes skyld. Men det må vi via åbenhed om pengestrømmene give den enkelte dansker mulighed for selv at vurdere,« siger Johanne Schmidt-Nielsen (Enh.).

Modkrav fra Venstre

Enhedslisten og Dansk Folkeparti ønsker, at alle bidrag over en bagatelgrænse skal offentliggøres med beløb og giver. Og det gælder, hvad enten det er politiske landsforeninger, lokalafdelinger eller kandidater.

»Vi ønsker størst mulig åbenhed med en bagatelgrænse, som vi må kunne snakke os frem til,« siger Søren Espersen.

Som tidligere nævnt ønsker Venstre ikke at ændre de nuværende regler. Kommer det alligevel til forhandling, vil Venstre stille modkrav.

»Hvis der skal være yderligere krav om åbenhed, skal fagbevægelsens indirekte støtte også medregnes. Indirekte støtte kan eksempelvis være en kampagne som 3F's 'Skævt' op til det seneste folketingsvalg,« siger Kristian Jensen.

Han vil også have, at medlemmer af fagforeninger aktivt selv skal bede om det, hvis de ønsker nogle af deres kontingentkroner brugt på partier. Som det er nu, skal medlemmer af fagforeninger aktivt frabede sig det, hvis deres fagforening støtter partier.

Copyright © 2014 | Ugebrevet A4
Islands Brygge 32D | 2300 København S | T: +45 27837130 | E: Kontakt os